

חורבת זנוח

חורש ובתה ים- תיכונית

סקר טבע עירוני בית שמש

אתר מס' 16

מיקום:

שטח בחלקה המזרחי של העיר בית שמש, המשך של יער הל"ה, בחיבור של רמת בית שמש א' לרמת בית שמש ב'.

רחובות:

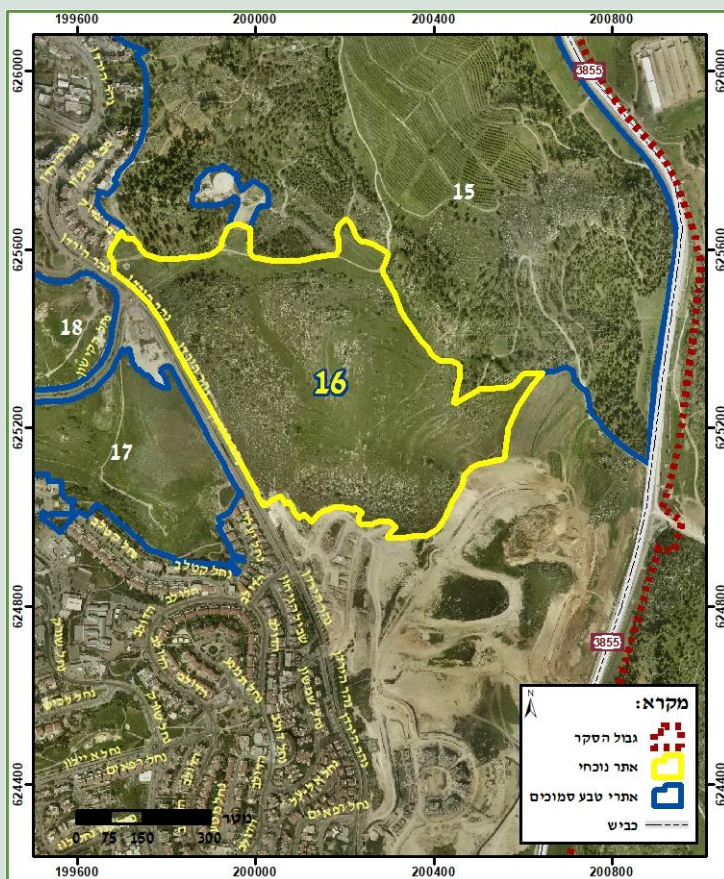
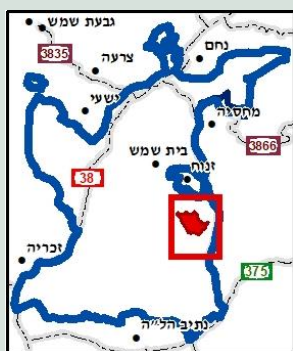
שדרות נהר הירדן ממערב.

שטח:

348.95 דונם.

נ"צ:

200152/625321

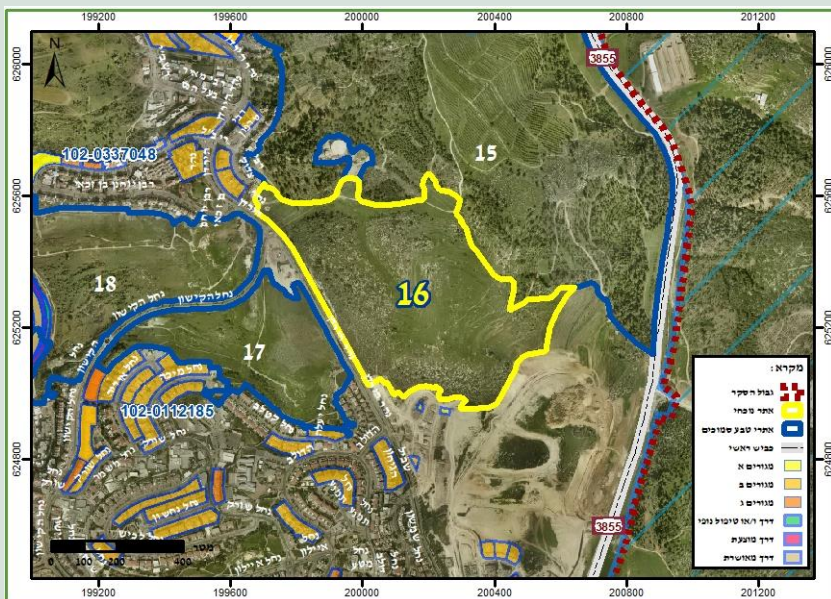
אפיון השטח:

גבעה בעלת נוף טבעי וסלעי אשר שיפוליה יורדים אל השכונה מצד אחד ואל היער מצד שני. הגבעה מורמת מעל השכונות ומעניקה נקודת נוף ותצפית טובה לכל האזור.

סקר טבע עירוני בית שמש

אתר מס' 16 – חורבת זנוח

חיבורים לאתרים נוספים:

יער הל"ה, אתר מס 15

נגישות:

שביל עפר מכיוון יער הל"ה.

תשתית קולטת קהל:

אין.

ארכיאולוגיה:

במקום שרידי גתות, כבשני סיד, מבנים, בורות מים, קולומבריום, מתקנים חקלאיים ומערות, שנשארו ברובם מהיישוב מהתקופות הרומית ביזנטית ומהתקופה הערבית הקדומה.

מטרדים ומפגעים:

המבנים הקיימים סובלים מעזובה ופסולת מושלכת, בשטח שרידי מדורות ופסולת מטיילים. בנוסף, ניכרת רעיה אינטנסיבית אשר יוצרת כתמי צמחים אוהבי חנקן המאפיינים שטחי רעיה כגון גדילנים וחלמית.

ערכיות השטח:

בסולם של 1-5 (1 נמוך, 5 גבוה): 4

מצב תכנוני:

אין.

המלצות:

הגבעה מורמת מהשכונות ולכן יכולה לשמש כנקודת תצפית ונוף. הנוף הטבעי, הקרבה לשכונות והממצאים הארכיאולוגים יכולים להוות מוקד משיכה עבור תושבי השכונות. אנו ממליצים להנגיש את האתר באתר טבע עירוני על ידי הסדרת שבילי הליכה קטנים מכיוון השכונה, שילוט הסברה ונקיון הפסולת.

צומח:

צמחיה עשבונית הכוללת צמחים טבעיים יחד עם צמחים המאפיינים בתי גידול מופרים. עצי חרוב כליל החורש ואלון בודדים פזורים.

סה"כ מיני צומח טבעי: 60

סה"כ מיני צומח פולשים: לא נמצאו

סה"כ מיני צומח נטועים: לא נמצאו

מינים ייחודיים:

דמוית השדה, לוענית גדולה, עכנאי יהודה

בעלי חיים:

שטח טבעי ופתוח המשמר בתי גידול מגוונים עבור בעלי החיים כמו סדקים בסלעים, מערות ושיחים.

סה"כ מיני בעלי חיים מקומיים: 10

סה"כ מיני בעלי חיים פולשים: 1

מינים נדירים או בסיכון:

לא נמצאו

סוקרים: ד"ר גיא רותם, יעל ברנר, מידד גורן, עקיבא טופר.

סקר טבע עירוני בית שמש

אתר מס' 16 – חורבת זנוח

רשימת בעלי חיים

שם המין	סיכון אזורי (לפי הספר האדום)	מספר פרטים	שם לועזי
זוחלים			
נחשית עינונית	לא בסיכון	4	Chalcides ocellatus
שלוון טלוא-ראש	לא בסיכון	1	Eirenis rothi

שם המין	מצב שימור	סטטוס בארץ
ציפורים		
חנקן אדום ראש	לא בסיכון	חולף ומקייץ
יונת הבית	לא בסיכון	יציב
ירקון	לא בסיכון	יציב
מאינה מצויה*	לא בסיכון	יציב
סבכי שחור ראש	לא בסיכון	חולף
קאק	לא בסיכון	יציב
שחרור	לא בסיכון	יציב
תור צוארון	לא בסיכון	יציב

שם המין	סיכון אזורי (לפי הספר האדום)	שם לועזי
עטלפים		
אשף מצוי	לא בסיכון	Tadarida teniotis

יונת בית ובארי. צילום: מידד גורן

שלוון טלוא ראש. צילום: עקיבא טופר

קאק. צילום: אייל שוחט

סקר טבע עירוני בית שמש
אתר מס' 16 – חורבת זנוח

רשימת מיני צומח

שם המין	שכיחות	אנדמיות	בית גידול	מוגן	שם לועזי
אזוב מצוי	נפוץ		חורש ויער ים-תיכוני, בתות, מחשופים של סלעים קשים	✓	Origanum syriacum
אלון מצוי	נפוץ		חורש ויער ים-תיכוני	✓	Quercus coccifera
אספסת מצויה	נפוץ		בתות		Medicago polymorpha
אספרג החורש	מצוי		חורש ויער ים-תיכוני		Asparagus aphyllus
בוצין מפורץ	נפוץ		בתות		Verbascum sinuatum
גדילן מצוי	נפוץ		קרקעות עשירות בנושריינשים, רודרליים		Silybum marianum
גלונית מצויה	מצוי		בתות, מחשופים של סלעים קשים		Ballota undulata
געדה מצויה	נפוץ		בתות		Teucrium capitatum
גרגרנית ערבית	נפוץ		ערבות-שיחים, מדבר		Trigonella arabica
גרניון רך	נפוץ		בתות		Geranium molle
דמומית השדה	נדיר למדי		בתות		Adonis annua
זערורית קטנת פרי	מצוי		מחשופים של סלעים קשים		Telmissa microcarpa
זקנן שעיר	נפוץ		בתות, מחשופים של סלעים קשים		Hyparrhenia hirta
חד-שפה מצוי	נפוץ		בתות		Ajuga chamaeepitys
חרדל לבן	נפוץ		קרקעות עשירות בנושריינשים, רודרליים		Sinapis alba
חרחבינה מכחילה	נפוץ		בתות		Eryngium creticum
חרצית עטורה	נפוץ		קרקעות עשירות בנושריינשים, רודרליים		Chrysanthemum coronarium
טופח מצוי	נפוץ		בתות		Lathyrus aphaca
טרשנית שרועה	נפוץ		בתות		Theligonum cynocrambe
כליינית מצויה	נפוץ		בתות		Hymenocarpus circinnatus
כלך מצוי	מצוי		בתות		Ferula communis
כלנית מצויה	נפוץ		בתות, ערבות-שיחים	✓	Anemone coronaria
כרבולת מצויה	מצוי		בתות		Onobrychis squarrosa
לבנה רפואי	מצוי		חורש ויער ים-תיכוני	✓	Styrax officinalis
לוענית גדולה	תדיר	אנדמי לישראל, לסוריה וללבנון	בתות		Scrophularia rubricaulis
לחך אזמלני	מצוי		בתי גידול לחים		Plantago lanceolata
לשון כלב כרתי	מצוי		בתות		Cynoglossum creticum
לשון פר סמורה	נפוץ		בתות		Anchusa strigosa
מקור-חסידה גדול	נפוץ		בתות		Erodium gruinum
מקור חסידה מצוי	נפוץ		בתות		Erodium moschatum
מרגנית השדה	נפוץ		בתות		Anagallis arvensis
מרווה משולשת	מצוי		בתות	✓	Salvia fruticosa
מרקולית מצויה	תדיר		בתות		Mercurialis annua
נורית אסיה	נפוץ		בתות	✓	Ranunculus asiaticus
נזמית לופתת	נפוץ		בתות, בתי-גידול מופרעים-מופרים, קרקעות עשירות בנושריינשים, רודרליים		Lamium amplexicaule
ניסנית דו קרנית	נפוץ		בתות, ערבות-שיחים, מדבר		Crepis sancta
סירה קוצנית	נפוץ		בתות		Sarcopoterium spinosum
סרפד הכדורים	תדיר		קרקעות עשירות בנושריינשים, רודרליים		Urtica pilulifera
עוקץ-עקרב ריחני	תדיר		בתי-גידול מופרעים-מופרים		Heliotropium suaveolens
עכנאי יהודה	נפוץ	אנדמי לישראל, לסוריה וללבנון	בתות, ערבות-שיחים, מדבר		Echium judaeum
פרסיון גדול	תדיר		חורש ויער ים-תיכוני		Prasium majus

סקר טבע עירוני בית שמש

אתר מס' 16 – חורבת זנוח

רשימת מיני צומח

שם המין	שכיחות	אנדמיות	בית גידול	מוגן	שם לועזי
צהרון מצוי	נפוץ		בתות, ערבות-שיחים, מדבר		Moraea sisyrinchium
ציפורני-חתול מצויות	נפוץ		בתות, ערבות-שיחים, מדבר		Calendula arvensis
ציפורנית ב"מ					Silene sp.
ציפורנית דקיקה	תדיר		ערבות-שיחים, מדבר, בתי-גידול מופרעים-מופרים		Silene linearis
צמרנית הסלעים	מצוי		מחשופים של סלעים קשים		Phagnalon rupestre
קחון ב"מ					Anthemis sp.
קיסוסית קוצנית	נפוץ		חורש ויער ים-תיכוני		Smilax aspera
רקפת מצויה	נפוץ		חורש ויער ים-תיכוני, בתות	✓	Cyclamen persicum
שברק דביק	מצוי		בתות		Ononis pubescens
שום שער	מצוי		חורש ויער ים-תיכוני		Allium trifoliatum
שרביטן מצוי	מצוי		חורש ויער ים-תיכוני		Ephedra foeminea
תלתן תריסני	מצוי		בתות		Trifolium clypeatum

לוענית גדולה

מרווה משולשת

